

Tiivistelmä

Intia ei ole toinen Kiina

Intiassa liiketoimintaa harjoittavien suomalaisten mielestä suurin virhe on kuvitella Intia toiseksi Kiinaksi. Intia on toimintaympäristönä helpompi – eikä vähiten lähes kaikkialla puhuttavan englannin kielen takia – mutta sen erityispiirteinä ovat heikko infrastruktuuri ja väestön köyhyys. Liiketoiminnan suurimmat haasteet ovat byrokratia ja osavaltioittain vaihteleva lainsäädäntö. Ripeän talouskasvun siivittämä valtava markkinapotentiaali houkuttelee kuitenkin suomalaisyrityksiäkin etabloitumaan Intiaan.

Helsingin kauppakorkeakoulun kansainvälisten markkinoiden tutkimuskeskus CEMAT kartoitti Intian talouden ja markkinoiden kehitystä suomalaisyritysten kansainvälistymisen näkökulmasta. Raportissa tarkastellaan intialaista liiketoimintaympäristöä, suomalaisyritysten Intiassa kohtaamia haasteita suhteessa julkiseen sektoriin, paikallisiin yrityksiin ja paikalliseen työvoimaan, sekä yritysten kehittämisiä ratkaisumalleja Intian liiketoimintaympäristön luomiin haasteisiin. Liiketoimintaympäristön haasteiden osalta raportti perustuu yrityshaastatteluihin. Tutkimus on osa Tekesin rahoittamaa Managing Business in Turbulent Markets –hanketta.

Sijaintipäätöksellä ratkaisevan suuri merkitys

Väestörikas Intia jakautuu osavaltioihin, joissa on usein oma lainsäädäntö, kieli, uskonto ja tapakulttuuri. Tavaroiden ja ihmisten liikkumista osavaltiosta toiseen hidastavat yhtäältä heikko infrastruktuuri ja kehittymättömät liikenneyhteydet sekä toisaalta lukuisat hallinnolliset esteet kuten tullit ja verot. Kaupankäynti ja laskutus eivät toimi jouhevasti osavaltioiden välillä, vaan yrityksen on etabloiduttava useisiin osavaltioihin halutessaan kattaa koko Intian markkinat. Toisaalta yksikin osavaltio voi olla suomalaisyritykselle riittävän suuri markkina-alue.

Monilla alueilla perusasiat kuten puhdas vesi, sähkö ja tieverkosto ovat puutteellisia ja suomalaisyritysten on turvauduttava varajärjestelmiin, esimerkiksi omiin sähkögeneraattoreihin. Pääosa suomalaisyrityksistä onkin valinnut sijaintipaikakseen ulkomaisille investoinneille suosiollisen osavaltion tai erityistalousalueen, missä infrastruktuuri ja viranomaispalvelut toimivat paremmin kuin maassa keskimäärin.

Intian lainsäädäntö on monimutkainen ja alati muuttuva. Suomalaisyrityksissä viranomaiskäsitelyihin varataan jopa neljä kertaa enemmän aikaa kuin Suomessa. Byrokratian rattaita on mahdollista jouduttaa lahjuksin, mutta suomalaisyrityksissä varaudutaan mieluummin asioiden pitkittymiseen. Yritykset hyödyntävät myös paikallisen henkilöstönsä osaamista viranomaissuhteiden hoidossa.

Intiassa asuu enemmän köyhiä kuin missään muussa maailman maassa. Köyhyyden ja sosiaalisten epäkohtien takia suomalaisyritykset ovat ottaneet enemmän vastuuta paikallisista työntekijöistään ja sijaintipaikkakuntansa ongelmista kuin Suomessa on ollut tapana. Osa työntekijöille tarjotuista palveluista ulottuu kattamaan myös työntekijöiden perheenjäsenet, joskus jopa koko kyläyhteisön.

Työvoimakustannukset ovat alhaiset suurimpia kasvukeskuksia lukuun ottamatta

Palkkakustannukset ovat Intiassa vain murto-osa Länsi-Euroopan tasosta ja kustannushyödyn uskotaan jatkuvan tulevaisuudessakin, lukuun ottamatta suurimpia kasvukeskuksia, joissa kansainväliset yritykset kilpailevat koulutetuimmista työntekijöistä. Maaseudulla kouluttamatonta työvoimaa on saatavilla hakemustulvaksi asti ja Intian nopea väestönkasvu pitää huolen siitä, ettei työvoimapulan uskota kehittyvän yhtä suureksi haasteeksi kuin monilla muilla nopeasti kehittyvillä markkina-alueilla. Alueellisten palkkaerojen sen sijaan ennustetaan kasvavan tulevina vuosina entisestään. Suomalaisyritykset uskovat pystyvänsä houkuttelemaan koulutettua työvoimaa Intian kasvukeskuksissakin panostamalla intialaisten arvostamiin asioihin: yrityksen hyvään maineeseen, kilpailukykyiseen palkkaan ja etenemismahdollisuuksiin, mutta ennen kaikkea tarjoamalla vaativia, älyllisesti haastavia työtehtäviä.